

Divpusējās sadarbības vadlīnijas

*EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu 2014. –
2021. gada periods*

Pieņemtas Finanšu instrumenta komitejā, 2017. gada 9. februārī

2017. gada 9. februāris.

Saturs

1. Ievads	4
1.1 Divpusējo attiecību stiprināšanas definīcija	4
1.2 EEZ sadarbība	5
2. Stratēģiska pieeja divpusējai sadarbībai	5
3. Divpusējās sadarbības fonds	6
3.1 Fonda mērķis	7
3.2 Divpusējās sadarbības fondu organizatoriskā vadība	8
3.2.1. Divpusējās sadarbības fonda komiteja	8
3.2.2. Divpusējās sadarbības fonda līgums	9
3.2.3. Darba plāns	10
3.2.4. Kā tas darbojas: No Saprašanās memoranda (MoU) līdz DSFK un Darba plānam	11
3.2.5. Izdevumu attiecināmība un fonda līdzekļu atmaksa	12
3.3. Vadošās iestādes pārvaldītie fonda līdzekļi	13
3.4. Programmas apsaimniekotāju pārvaldītie fonda līdzekļi	14
3.4.1. Piešķirumi programmām	14
3.4.2. Programmas izstrādes posms	15
3.4.3. Programmas īstenošanas posms	16
4. Programmas donorvalstu partnerības	17
4.1. Programmas donorvalstu partneri (DPP)	18
4.1.1. Vairāki programmas donorvalstu partneri vienā programmā	18
4.2. DPP loma programmas sagatavošana posmā	18
4.3. DPP loma programmas īstenošanas posmā	20
4.4. DPP komunikācijas pienākumi	21
4.5. DPP ietvarlīgums	21
4.5.1. DPP, kas konsultē citās programmās.....	22
4.6. DPP kā projekta partneri	22
4.7. Sadarbības komiteja	23
4.7.1. Sadarbības komitejas izveide	23

5. Projektu partnerība	24
5.1. Projekta donortvalstu partneri	25
5.2. Projekta donortvalstu partnerību veicināšana	25
5.3. Projektu partnerības līgumi	26
6. Divpusējās sadarbības pārskati	27
6.1. Vadošās iestādes stratēģiskais pārskats	27
6.2. PA pārskati	28
6.3. DPP gada progresa pārskati	28
6.4. Ziņošana par divpusējās sadarbības iniciatīvām	28
6.5. Ārējās pārbaudes	29
6.6. Finanšu pārskatu un izdevumu pārbaudes un apstiprināšanas vispārīgie noteikumi	29
6.6.1. Izdevumu pamatojums	29
6.6.2. Izdevumu pārbaude un apstiprināšana	30
6.6.3. Finanšu pārskati divpusējās sadarbības fonda ietvaros	31
6.7. Iepirkumu noteikumi	31
7. Tiesiskais ietvars	32
8. Pielikumi	32

1 Ievads

EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentiem ir divi visaptveroši un vienlīdz svarīgi mērķi;

- novērst sociālo un ekonomisko nevienlīdzību Eiropas Ekonomikas zonas ietvaros; un
- stiprināt divpusējo sadarbību starp Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju (turpmāk tekstā sauktas "donorvalstis") un katru no 15 saņēmējvalstīm (turpmāk tekstā saukts "divpusējās sadarbības mērķis").

Visas programmas, projekti un divpusējās sadarbības fonda aktivitātes ir vērstas uz šo divu mērķu sasniegšanu.

Lai veicinātu divpusējo sadarbību, EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentus ievieš partnerībā ar donorvalstu institūcijām programmas līmenī, projektu līmenī un divpusējās sadarbības fonda ietvaros.

Atsaucoties uz Noteikumiem par EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu 2014-2021. gadam ieviešanu (turpmāk tekstā saukti "Noteikumi"), Vadlīniju mērķis ir sniegt attiecīgajām ieinteresētajām pusēm ieskatu un skaidrojumu par prasībām, kas attiecas uz divpusējās sadarbības stiprināšanu, un sniegt metodiskos norādījumus un ieteikumus par to, kā vislabāk īstenot šīs prasības praksē. Vadlīnijas apraksta attiecīgos procesus programmu, projektu un divpusējās sadarbības fonda ietvaros un tās jāņem vērā Vadošajai iestādei, Programmas apsaimniekotājiem un Programmas donorvalstu partneriem.

1.1 Stiprinātas divpusējās sadarbības definīcija

Divpusējā sadarbība starp valstīm attiecas uz politiskām, ekonomiskām, kultūras un vēsturiskām saitēm, kā arī saziņu starp personām. Ciešām divpusējām attiecībām raksturīga sadarbība starp institūcijām un personām administratīvā un politiskā līmenī, kā arī privātajā sektorā, akadēmiskajā vidē un pilsoniskajā sabiedrībā. Citi divpusējās sadarbības elementi ietver tirdzniecību un investīcijas, sadarbību kultūras jomā, kā arī vispārīgas zināšanās, izpratni un sabiedrības informētība par otru valsti un saitēm starp tām.

Saiknes starp EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentos iesaistītajām valstīm jau ir gana ciešas, ņemot vērā kopīgo vēsturi un kultūru, kopējās vērtības un tuvu ģeogrāfisko izvietojumu.

EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu kontekstā "stiprinātas divpusējās sadarbības" definīcija ir:

Pilnveidota sadarbība un uzlabotas savstarpējās zināšanas un izpratne starp donorvalstīm un saņēmējvalstīm.

1.2. EEZ sadarbība

Sadarbības starp trim EEZ EBTA valstīm - Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju - un ES pamatā ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) līgums. Tas apvieno 28 ES dalībvalstis un trīs EEZ EBTA valstis vienotā tirgū, ko regulē kopīgi pamata noteikumi.

Divpusējo sadarbību starp EEZ EBTA valstīm un ES dalībvalstīm raksturo tas, ka EEZ līgums piešķir Islandei, Lihtenšteinai un Norvēģijai tādas pašas tiesības un pienākumus kā ES dalībvalstīm un to pilsoņiem, tirdzniecības, investīciju, banku darbības un apdrošināšanas, kā arī pirkšanas un pārdošanas pakalpojumu jomā. EEZ pilsoņiem ir arī vienlīdzīgas tiesības strādāt, studēt un dzīvot 31 EEZ valstī. Tas attiecas arī uz vairākām citām jomām, papildus četrām pamatbrīvībām.

Turklāt EEZ līgums paredz vienotu mērķi mazināt sociālās un ekonomiskās atšķirības Eiropā. Ar EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu starpniecību, Islande, Lihtenšteina un Norvēģija sniedz ieguldījumu sociālo un ekonomisko atšķirību mazināšanā Eiropā un divpusējās sadarbības stiprināšanā starp donorvalstīm un 15 saņēmējvalstīm.

EEZ un Norvēģijas finanšu instrumenti ir paredzēti, lai celtu vispārējo informētību un zināšanas par EEZ ietvaru un no tā izrietošajām tiesībām un pienākumiem. EEZ līguma pārzināšana uzskatāma par būtisku divpusējās sadarbības starp donorvalstīm un saņēmējvalstīm daļu.

2 Stratēģiska pieeja divpusējai sadarbībai

Divpusējās sadarbības stiprināšanas mērķim ir tāda pati nozīme kā sociālo un ekonomisko atšķirību mazināšanas mērķim. Lai nodrošinātu gan ilgtspēju, gan elastīgumu, divpusējās sadarbības instrumenti ietver:

- institucionālo sadarbību programmas līmenī;
- donorvalstu projektu partnerības; un
- divpusējās sadarbības fondus ar elastīgumu, kas nepieciešams, lai risinātu aktuālos divpusējo interešu jautājumus.

Stratēģiskā pieeja apvieno ieinteresētās puses gan donorvalstīs, gan saņēmējvalstīs. Līdz ar sadarbību starp institūcijām donorvalstīs un saņēmējvalstīs, tiek izstrādātas divpusējas nozīmes programmas, veicinot zināšanu un pieredzes apmaiņu, pateicoties ilgtermiņa institucionālajai sadarbībai. Šāda sadarbība veicina partnerības arī projektu līmenī.

Kamēr Vadošā iestāde (VI) un Programmas apsaimniekotāji (PA) palīdz sasniegt divpusējo mērķi, katrā saņēmējvalstī ir izveidota Divpusējās sadarbības fonda komiteja, kas uzrauga stratēģisko pieeju divpusējā mērķa sasniegšanai nacionālā līmenī, kopā ar būtiskākajiem pārstāvjiem divpusējās sadarbības jomā, ieskaitot attiecīgās ārlietu ministrijas un VI.

Visās EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētās aktivitātēs ievēro uz rezultātiem balstītu vadības pieeju. Tā kā divpusējās sadarbības stiprināšana starp EEZ EBTA valstīm Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju un 15 saņēmējvalstīm ir viens no diviem visaptverošajiem mērķiem, ko paredz EEZ un Norvēģijas finanšu instrumenti 2014. - 2021. gadam, no saņēmējvalstīm tiek sagaidīts, ka tās izvērtēs un ziņos par šā mērķa sasniegšanu. Tas ietver aktivitātes programmas, projektu un divpusējās sadarbības fonda līmenī. Praksē, uz rezultātiem balstītas pieejas piemērošana divpusējai sadarbībai nozīmē noteikt mērķi, izlemt par pasākumiem tā sasniegšanai, izvērtēt progresu un ieviest nepieciešamās korekcijas, lai sasniegtu vēlamos rezultātus.¹

EEZ un Norvēģijas finanšu instrumenti veicina un atbalsta divpusējo sadarbību ar programmu, projektu un divpusējā sadarbības fonda (aktivitāšu) starpniecību. Šādas sadarbības sagaidāmie rezultāti ir: taustāmi sasniegumi (iznākumi) un šādu iznākumu (īstermiņa un vidējā termiņa) ietekme uz tiešajām mērķa grupām (rezultāti), kas sekmē divpusējās sadarbības stiprināšanu (ietekmi).

1. attēls: Divpusējās sadarbības rezultātu ķēde

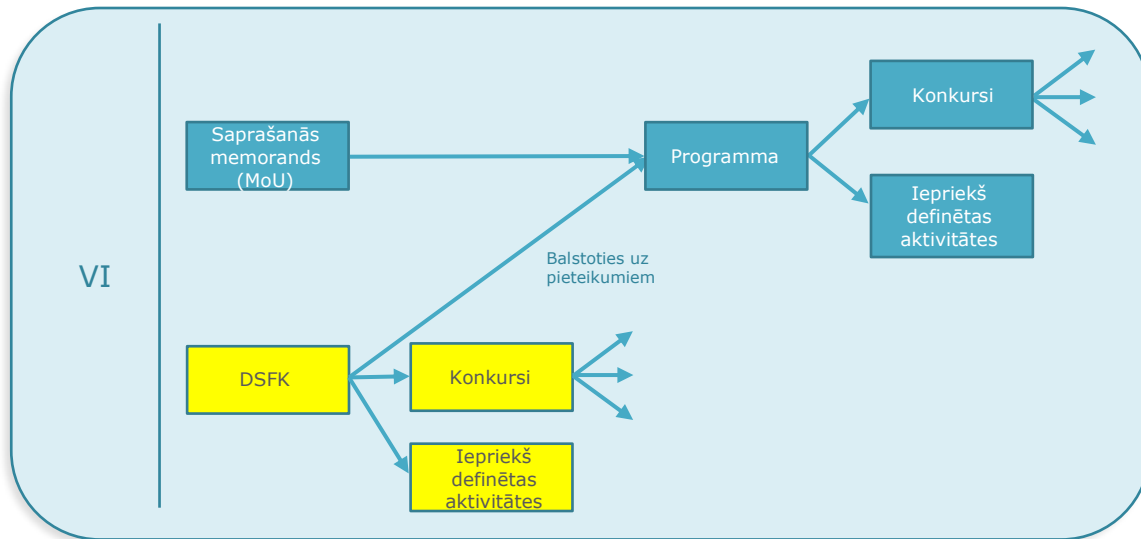

3 Divpusējās sadarbības fonds

Katra saņēmējvalsts novirza fondam vismaz 2% no sava kopējā piešķiruma, lai sniegtu ieguldījumu divpusējās sadarbības stiprināšanā starp donorvalstīm un saņēmējvalsti. VI atbild par divpusējās sadarbības fonda izlietošanu. Fonda daļas padara pieejamas PA vai nu caur Saprāšanās memorandā paredzētajiem piešķirumiem, vai caur piešķirumiem, ko nodrošina Divpusējās sadarbības fonda komiteja, pamatojoties uz PA pieteikumu izvērtējumiem, lai finansētu programmu ietvaros organizētās iniciatīvas. Pārējās fonda daļas pārvaldīs VI, lai finansētu iniciatīvas ārpus programmu ietvariem.

¹ Vairāk informācijas par uz rezultātiem balstītu vadību lūdzam skatīt "Rezultātu vadlīnijās".

2. attēls: Divpusējās sadarbības fonda līdzekļu sadalījums

*Fonda līdzekļus, kas piešķirti konkursiem vai iepriekš definētām iniciatīvām ārpus programmām (dzeltenie lauki), pārvalda VI, bet programmām piešķirtos fonda līdzekļus (zilie lauki) pārvalda PA.

3.1 Fonda mērķis

Nodrošinot elastīgu finansējuma avotu savstarpēju interešu iniciatīvām, divpusējās sadarbības fonds ir rīks, ar kuru stiprināt sadarbību un celt savstarpējās zināšanas un izpratni starp donorvalsti un saņēmējvalstīm. Gan donorvalstu institūcijas, gan institūcijas saņēmējvalstī ir tiesīgas saņemt fonda līdzekļus kā projekta īstenotāji vai partneri.

No *Noteikumu* 8.8. panta skaidri redzams, ka uz divpusējās sadarbības fonda atbalstu attiecināmo aktivitāšu loks ir plašs. Taču, VI un PA, plānojot un piešķirot fonda līdzekļus, jācenšas finansēt tās aktivitātes, kam ir skaidrs divpusējs profils un kas kalpo divpusējās sadarbības stiprināšanai starp donorvalstīm un saņēmējvalstīm. Piemēram, divpusējās sadarbības fonda atbalstītā pasākuma ietvaros, ja faktiskajā pasākumā piedalās viesi no donorvalstu institūcijām, tas nav uzkratāms par pietiekamu, lai to definētu kā "divpusēju". Pasākumam jāatspoguļo divpusējos centienus ar pasākuma programmas starpniecību, piemēram, orientējoties uz būtiskas pieredzes apmaiņu starp donorvalsti un saņēmējvalsti. Gan projekta īstenotāji, gan partneri aktīvi iesaistās aktivitātes plānošanā un organizēšanā.

Divpusējās sadarbības fonda līdzekļu elastīgumu nodrošina, paredzot ilgāku attiecināmības periodu programmām un projektiem², kā arī padarot tos pieejamus mazāka apjoma aktivitātēm, kam piemēro vienkāršotu apstiprināšanas procesu.

Divpusējās sadarbības fondu izdošanās ir atkarīga no tā, vai attiecīgās institūcijas ir informētas par finansējuma iespēju pieejamību. Līdz ar to, informācijai par fonda pastāvēšanu un procedūrām ir jābūt pieejamai visām attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, tostarp donorvalsts institūcijām. Vairāk informācijas skatiet Informācijas un komunikācijas prasībās (*Noteikumu* 3. pielikums).

3.2 Divpusējās sadarbības fondu organizatoriskā vadība

Lai pārvaldītu fondus atbilstoši šo Vadlīniju 2. sadaļā aprakstītajai stratēģiskajai pieejai, Noteikumi paredz vairākus organizatoriskos rīkus fondu īstenošanas veicināšanai: Divpusējās sadarbības fondu komiteja (DSFK), Divpusējās sadarbības līgums un Darba plāns.

VI atbild par divpusējās sadarbības fondu, lai gan Darba plāna pieņemšana un progresa izskatīšana ir donorvalstu un saņēmējvalstu kopīga atbildība. Divpusējās sadarbības fonda organizāciju un procedūras ietver detalizētā vadības un kontroles sistēmu aprakstā, ko VI iesniedz donorvalstīm sešu mēnešu laikā no brīža, kad pēdējā puse ir parakstījusi Saprašanās memorandus.

3.2.1. Divpusējās sadarbības fonda komiteja

VI izveido DSFK pēc iespējas ātrāk pēc Saprašanās memorandu parakstīšanas. DSFK vispārīgi atbild par divpusējās sadarbības stiprināšanas mērķa sasniegšanas progresa uzraudzību grantu ietvaros. Tajā pašā laikā DSFK ir tieša loma divpusējās sadarbības fonda līdzekļu piešķiršanā divpusējo interešu programmām, kā arī ārpus programmām esošu iniciatīvu noteikšanā. Ar DSFK starpniecību, donorvalstis un saņēmējvalstis kopīgi noteiks divpusējās sadarbības mērķus, divpusējās sadarbības prioritātes sektorus un apspriedīs, kā tos vislabāk sasniegt ar konkrētiem no divpusējās sadarbības fonda finansētiem pasākumiem un aktivitātēm. DSFK saskaņotos mērķus, prioritārās jomas, pasākumus un aktivitātes jāietver Darba plānā, ko pieņems Komiteja.

DSFK uzdevumi, cita starpā, ietver:

- a) apspriest divpusējo interešu jautājumus, noteikt iniciatīvas un izskatīt vispārīgo progresu ceļā uz stiprinātas divpusējās sadarbības mērķa sasniegšanu;

² Divpusējās sadarbības fonda atbalsta attiecināmības beigu termiņš ir 2025. gada 30. aprīlis. Programmas administrēšanas izmaksu attiecināmības beigu termiņš ir 2024. gada 31. decembris, bet projektu izmaksu attiecināmības beigu termiņš ir 2024. gada 30. aprīlis.

- b) pieņemt divpusējās sadarbības fonda Darba plānu, kas tiks apspriests gada sanāksmē; un
- c) noteikt un piešķirt divpusējās sadarbības fonda līdzekļus divpusējo interešu programmām.

DSFK vada VI un tā sastāv no donoralstu un saņēmējvalstu pārstāvjiem, tostarp, no visu trīs donoralstu un saņēmējvalsts Ārlietu ministrijām. Var tikt paredzēta papildu dalība no citu donoralstu vai saņēmējvalsts institūciju puses, gan pastāvīgo locekļu, gan pagaidu locekļu statusā. DSFK sastāvu, lomu un darbību apraksta sīkāk Divpusējās sadarbības fonda līgumā starp donoralstīm un VI.

VI, divu mēnešu laikā no brīža, kad pēdējā puse ir parakstījusi Saprāšanās memorandus, iesniedz donoralstīm piedāvājumu par DSFK sastāvu, lomu un darbību, tā iekļaušanai Divpusējās sadarbības fonda līgumā.

DSFK tiekas vismaz reizi gadā, pirms gada sanāksmes, bet tā var tikt arī biežāk. VI atbild par dienas kārtības projekta sagatavošanu, ko nosūta izskatīšanai DSFK locekļiem un FIB vismaz divas nedēļas pirms sanāksmes. Arī citi attiecīgie sanāksmes dokumenti jāiesniedz DSFK locekļiem savlaicīgi pirms DSFK sanāksmēm.

Sanāksmju protokolu projektus nosūta DSFK locekļiem un FIB ne vēlāk kā divas nedēļas pēc sanāksmes. Saskaņoto protokolu nosūta DSFK locekļiem un FIB ne vēlāk kā četras nedēļas pēc sanāksmes.

Donoralstis var pārstāvēt to vēstniecības vai jebkurš cits pārstāvis, kuru iecēlusi attiecīgā Ārlietu ministrija. Pēc donoralstu pieprasījuma jānodrošina iespējas piedalīties sanāksmē ar video vai tālruņa konferences starpniecību. FIB paziņo VI donoralstu pārstāvju DSFK kontaktinformāciju. DSFK darba kārtība nodrošina, ka lēmumus var pieņemt arī tad, ja sanāksmē nepiedalās visas donoralstis. DSFK lēmumus pieņem ar vienprātīgu balsojumu. Ja vienprātīgs balsojums nav panākts, lēmumu pieņem Finanšu instrumenta komiteja.

Savas atbildības ietvaros, izskatot vispārīgo progresu, kas panākts ceļā uz stiprinātas divpusējās sadarbības mērķa sasniegšanu, DSFK jāaicina sniegt komentārus par Stratēģiskā pārskata divpusējās sadarbības sadaļu pirms VI iesniedz pārskatu donoralstīm.

3.2.2 Divpusējās sadarbības fonda līgums

Divpusējās sadarbības fondu regulē atsevišķs līgums starp donoralstīm un Vadošo iestādi – Divpusējās sadarbības fonda līgums. Saņēmējvalstīs, kas saņem gan EEZ, gan Norvēģijas finanšu instrumenta atbalstu, attiecībā uz abiem instrumentiem darbojas viens līgums. Divpusējās sadarbības fonda līgums nosaka fonda apjomu un mērķi. Līgums apraksta arī DSFK lomu, darbību un sastāvu un Darba plāna un fonda līdzekļu piešķiruma procedūras un prasības.

Divpusējās sadarbības fonda līguma paraugs ir pievienots Noteikumu 4. pielikumā. Līguma grozīšanas kārtība ir tāda pati kā Programmas līgumu gadījumā (*Noteikumu*

6.9. pants).

3.2.3 Darba plāns

VI, konsultējoties ar donorvalstīm, sagatavo Darba plāna projektu, aprakstot piedāvāto īstenošanas kārtību un aktivitātes fonda darbības periodam. Darba plānā ietver vismaz īsu divpusējās sadarbības fonda īstenošanas aprakstu, galvenās aktivitātes, kas tiks organizētas fonda ietvaros, un divpusējo interešu programmas. Darba plānā ietver informāciju par jebkādām programmām piešķirtām summām, tostarp jebkādām summām, kas piešķirtas Saprašanās memorandos.

Divpusējās sadarbības fonda līgums ir fiksēts dokuments, kas regulē pušu tiesības un pienākumus, turpretī Darba plānam jābūt vairāk darba dokumentam, ko iespējams aktualizēt.

Īsajā īstenošanas aprakstā jāpaskaidro, kā tiks nodrošināti fonda piešķirumi, tostarp, kā tiks veikta finansējamo aktivitāšu atlase. DSFK var izlemt atkārtoti piešķirt noteiktu summu no VI puses, piemēram, ceļa izdevumu segšanai vai neliela apjoma aktivitātēm. Fonda īstenošanai jābalstās uz caurspīdīguma, atbildīgas ieviešanas un saprātīgas finanšu pārvaldības principiem un tai jāatbilst fonda paredzētajam nolūkam - kalpot par vienkāršu un elastīgu finansējuma avotu. Piemēro samērīguma principu, proti, vadībai un kontrolei jābūt samērīgai ar divpusējās sadarbības fonda apjomu.

Sagatavojot Darba plānu, būs būtiski šādi jautājumi:

- Vai pašreiz notiek kādas būtiskas iniciatīvas vai tiek plānoti pasākumi, uz ko būtu jābalsta divpusējā sadarbība?
- Vai Saprašanās memorandos ir uzsvērtas vai DSFK ir noteikusi jebkādas kopīgu divpusējo interešu jomas, kam piešķirama prioritāte?
- Vai ir jebkādas kopīgu interešu jomas politiskā līmenī vai Eiropas līmenī, kas ir būtiskas divpusējās sadarbības stiprināšanai?
- Vai iniciatīvas var sasaistīt ar būtiskiem notikumiem donorvalstī vai saņēmējvalstī (valsts vizītes, starptautiskas prezidentūras, ES prezidentūras, Eiropas Kultūras galvaspilsētas, u. tml.)?
- Kā fonda līdzekļus var vislabāk izlietot, lai sekmētu un veicinātu partnerības projektus programmu ietvaros?

Katrā valstī mērķi un prioritātes var atšķirties, ņemot vērā:

- fonda apjomu;
- sadarbības vēsturi;
- ar donorvalstīm kopīgu interešu jomas;

Dažās saņēmējvalstīs fonda līdzekļus būtu visefektīvāk un stratēģiski vislabāk izlietot, nosakot dažas mērķtiecīgas aktivitātes, turpretī lielākās saņēmējvalstīs būtu labāk paredzēt atklātus konkursus/interešu konkursus.

Darba plānā plaši jāapraksta pamata jautājumi un prioritātes, iespējamās intervences sektoros vai jomas. Ievērojot uz rezultātiem balstītu vadības ietvaru, būtu jākoncentrējas uz sasniedzamajiem rezultātiem. Darba plāns nav paredzēts, lai sīki aprakstītu visas aktivitātes, ko var veikt visā finanšu instrumentu perioda laikā. Līdz ar to, ir vēlams rezervēt budžetu pasākumiem un aktivitātēm, kas tiks noteiktas vēlāk. Pieeja būs atkarīga no fonda apjoma un citiem faktoriem, taču, kopumā, pirmajā Darba plāna ieteicams noteikt plānus finanšu instrumentu īstenošanas pirmajam posmam, rezervējot daļu no fonda līdzekļiem otrā posma aktivitātēm un pasākumiem, kas tiks atrunāti vēlāk. Nav nepieciešams izsmeļoši aprakstīt katru plānoto aktivitāti, taču Darba plānā jāietver galveno organizējamo aktivitāšu saraksts. Darba plāna paraugs ir pievienots šo Vadlīniju 3. pielikumā.

3.2.4 Kā tas darbojas: No Saprašanās memoranda (MoU) līdz DSFK un Darba plānam

Pēc Saprašanās memorandu parakstīšanas, saņēmējvalstij un donorvalstīm jātiekas, lai apspriestu turpmāko rīcību saistībā ar divpusējās sadarbības fondu. Pirmo sanāksmi ieteicams organizēt pēc iespējas ātrāk pēc Saprašanās memorandu parakstīšanas, pulcējot donorvalstu, FIB, VI un saņēmējvalsts Ārlietu ministrijas pārstāvjus. Pirmā sanāksme ir veltīta tam, lai apspriestu DSFK sastāvu, lomu un darbību, par ko VI iesniedz ierosinājumu, divu mēnešu laikā pēc tam, kad pēdējā puse ir parakstījusi Saprašanās memorandu. Turklāt pirmā sanāksme ir paredzēta arī tam, lai sniegtu VI nepieciešamo informāciju Darba plāna projekta sagatavošanai, konsultējoties ar donorvalstīm.

Balstoties uz pirmajā sanāksmē sniegto informāciju, VI var sākt izstrādāt Darba plānu, vienlaicīgi iesniedzot donorvalstīm ierosinājumu par DSFK sastāvu, lomu un darbību.

Pēc ierosinājuma par DSFK iesniegšanas, FIB sagatavos Divpusējās sadarbības fonda līgumu, ko parakstīs donorvalstis un VI.

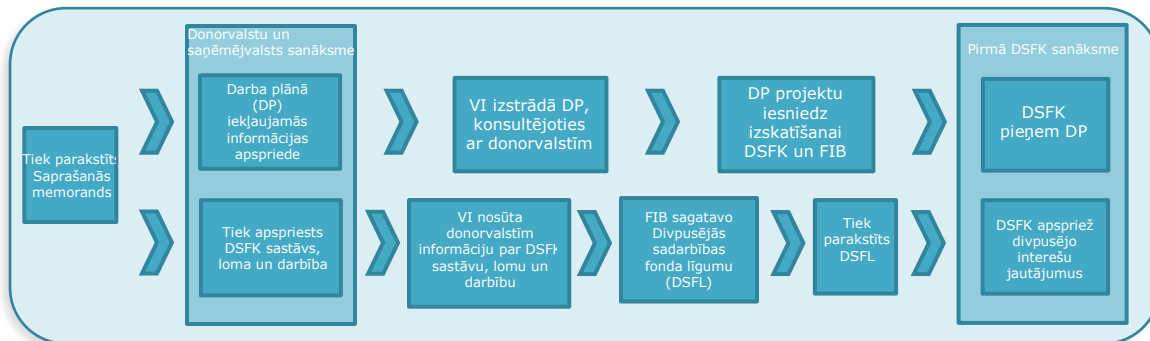
Tiklīdz VI ir sagatavojusi Darba plāna projektu, to iesniedz izskatīšanai DSFK locekļiem un FIB vismaz četras nedēļas pirms Darba plāna pieņemšanas DSFK. Darba plāna īstenošanu var uzsākt, tiklīdz DSFK to ir pieņēmis.

Pieņemto darba plānu apspriedīs Gada sanāksmē un DSFK ņems vērā jebkādos Gada sanāksmē izteiktos komentārus par Darba plānu.

Darba plānu ieteicams aktualizēt pēc nepieciešamības, dodot iespēju veikt noteiktu ilgtermiņa plānošanu, tajā pašā laikā nodrošinot iespēju precizēt plānu, pamatojoties uz pieredzi un izmaiņām prioritātes. Katrai saņēmējvalstij var būt atšķirīga vajadzība aktualizēt darba plānu, atkarībā no, cita starpā, piešķiruma apjoma.

VI sagatavo izmaiņas Darba plānā, un tās iesniedz izskatīšanai DSFK locekļiem un FIB vismaz četras nedēļas pirms to pieņemšanas DSFK, kā arī par tām informē Gada sanāksmē.

3. attēls: No Saprašanās memoranda līdz DSFK un Darba plānam:

3.2.5 Izdevumu attiecināmība un fonda līdzekļu atmaksa

Divpusējās sadarbības fondā paredzēto izdevumu attiecināmība ir norādīta *Noteikumu* 8.8. pantā. Šo fondu regulējošie noteikumi ir norādīti *Noteikumu* 4.6. pantā un 4.7. pantā un *Divpusējās sadarbības fonda līgumā*.

Noteikumu 8.2. pantā norādītie vispārējie principi par izdevumu attiecināmību piemērojami arī divpusējās sadarbības fondam. Divpusējās sadarbības fonda attiecināmības pirmā diena ir diena, kad pēdējā puse paraksta Saprašanās memorandus ar attiecīgo saņēmējvalsti. Ja atbalstu saņem gan no EEZ, gan no Norvēģijas finanšu instrumenta, pirmā attiecināmības diena ir diena, kad pēdējā puse paraksta to Saprašanās memorandu, kas tiek parakstīts agrāk. Divpusējās sadarbības fonda atbalsta attiecināmības beigu termiņš ir 2025. gada 30. aprīlis.

Divpusējās sadarbības fonda līdzekļu atmaksa VI notiks tikai pēc Divpusējās sadarbības fonda līguma parakstīšanas, ja vien katrā atsevišķā gadījumā nav panākta cita vienošanās. Maksājumu neveiks, kamēr donorvalstis nesaņems *Noteikumu* 5.7. pantā minēto detalizēto vadības un kontroles sistēmas aprakstu, un nenoteiks, ka tā atbilst obligātajām prasībām.

Izmaksas, kas radušās VI saistībā ar divpusējās sadarbības fonda sagatavošanu, izvērtēšanu, finanšu plūsmu un pārraudzību, var būt attiecināmas saistībā ar Tehniskās palīdzības sniegšanu, ar nosacījumu, ka šie izdevumi ir samērīgi un nepieciešami (*Noteikumu* 8.11.2. (a) pants). Attiecībā uz PA, izdevumi, kas saistīti ar divpusējās sadarbības stiprināšanu, ir attiecināmi kā programmas administrēšanas izmaksas, ar nosacījumu, ka šie izdevumi ir samērīgi un nepieciešami (*Noteikumu* 8.10.4. (m) pants).

Tā kā divpusējās sadarbības stiprināšanai paredzētās aktivitātes var atbalstīt gan kā programmas administrēšanas izmaksas, gan saskaņā ar divpusējās sadarbības fondu,

katrā atsevišķā gadījumā jāizvērtē visatbilstošākais finansējuma avots, atkarībā no nacionālā konteksta un grantu un dažādu fondu apjoma. *Noteikumos* iestrādātais elastīgums paredzēts, lai pārliecinātos par to, ka pārdomātām aktivitātēm divpusējās sadarbības stiprināšanai netraucē finansējuma iespēju trūkums un finansējums ir pieejams jau sākotnējā posmā.

3.3 Vadošās iestādes pārvaldītie fonda līdzekļi

Lai gan katrai saņēmējvalstij ir viens divpusējās sadarbības fonds, fonda finansētās iniciatīvas var pārvaldīt gan VI, gan PA. Vairumā saņēmējvalstu sagaidāms, ka lielākā daļa divpusējās sadarbības fonda līdzekļu tiks piešķirti programmām un tos pārvaldīs PA. Tomēr, divpusējās sadarbības fonda būtiska iezīme ir tāda, ka tas nodrošina finansējumu iniciatīvām arī ārpus Saprāšanās memorandā atrunāto programmu ietvariem. Šādas iniciatīvas var būt saistītas ar divpusējo sadarbību nacionālā, vietējā vai reģionālā līmenī. Kā iezīmēts ar dzeltenu 2. attēlā 7. lappusē, finansējumu šādām iniciatīvām piešķir DSFK un to pārvalda VI, vai nu organizējot konkursus, vai iepriekš definējot iniciatīvas, kas jāveic VI vai citām institūcijām. Iepriekš definētās iniciatīvas bieži vien ir saistītas ar aktuāliem divpusējo interešu jautājumiem. Tā kā šādu aktivitāšu nepieciešamība var rasties negaidīti, ir būtiski, lai fonda līdzekļu vadība būtu pietiekami elastīga, lai atrisinātu steidzamus divpusējās prioritātes jautājumus.

Ārpus programmu ietvariem esošās iniciatīvas var sniegt platformu uzlabotai

Labākā prakse:

Norvēģijas-Igaunijas pārvaldības iniciatīva

Norvēģija un Igaunija kopīgi strādā, lai atbalstītu Austrumu Partnerību grupā ietilpstošo valstu (Ukraina, Moldova, Baltkrievija, Gruzija, Azerbaidžāna, Armēnija) virzību uz demokrātisku, caurspīdīgu, efektīvu un inovatīvu pārvaldību un ekonomiku. Igaunija koncentrējas uz e-pārvaldības atbalstu, bet Norvēģija ir pielikusi daudz pūļu, atbalstot inovatīvus jaunus ekonomikas modeļus, kas atbalsta jaunuzņēmumus un MVU.

Pēc Norvēģijas vēstniecības Tallinā, Igaunijā organizētā semināra, Igaunijas un Norvēģijas partneri saņēma atbalstu no Divpusējās sadarbības fonda, lai veiktu e-Pārvaldības priekšizpēti.

Priekšizpētes mērķi bija:

- attīstīt turpmāku sadarbību starp partneriem Norvēģijā un Igaunijā, e-Pārvaldības ietvaros, tostarp kibernetiķu;
- izveidot kopīgu platformu Norvēģijas-Igaunijas e-Pārvaldības laboratorijas inkubatoram;
- vienoties par turpmāk atkārtoti lietojamiem sadarbības modeļiem attīstības sadarbības reģionos.

Priekšizpēte ir labs piemērs tam, kā divpusējās sadarbības fonda līdzekļi var kalpot partnerību tīklu stiprināšanai sākotnējā posmā, lai pilnveidotu attiecīgo partneru zināšanas un sagatavotu pamatu turpmākai sadarbībai ārpus divpusējās sadarbības fonda ietvariem.

politiskai, kultūras, ekonomiskai un akadēmiskai sadarbībai visplašākajā nozīmē.

Piemēri aktivitātēm, ko varētu īstenot, izmantojot divpusējās sadarbības fonda līdzekļus, ko pārvalda VI, ietver:

- kontaktu veidošanas pasākumi, kas nav saistīti ar kādu konkrētu programmu;
- tehniskā sadarbība un ekspertu apmaiņa;
- nosūtīšana darbā un mācību prakse;
- kapacitātes stiprināšana un īstermiņa apmācības;
- darba grupas un semināri kopējo interešu jautājumos;
- mācību braucieni un vizītes;
- datu vākšana, ziņojumi, pētījumi un publikācijas;
- kampaņas, izstādes un reklāmas materiāli.

Šis saraksts nav izsmejošs un ir paredzēts kā iespējamo aktivitāšu piemērs.

3.4 Programmas apsaimniekotāju pārvaldītie fonda līdzekļi

Papildus Vadošās iestādes pārvaldītiem fonda līdzekļiem VI atbilstoši *Noteikumu* 4.7. pantam nodrošina divpusējās sadarbības fonda līdzekļu pieejamību un laicīgu atmaksu pēc PA pieprasījuma.

Divpusējās sadarbības fonda līdzekļu piešķirumu PA veic, pamatojoties uz

- jebkādu Saprašanās memorandos paredzētu piešķirumu; kā arī
- jebkādu DSFK veiktu piešķirumu.

Jebkāds piešķirums programmām parasti netiks īpaši paredzēts konkrētām aktivitātēm, bet tiks piešķirts PA pārvaldībai kopsummu veidā.

Lēmumus par divpusējās sadarbības fonda līdzekļu, kas piešķirti sadarbībā ar DPP īstenotajām programmām, vadību un izlietošanu, pieņem vienbalsīgā balsojumā starp PA un DPP Sadarbības komitejā.

Donorvalstu partnerības programmās PA jāizmanto visas DPP sniegtās priekšrocības un jāiesaista tie divpusējās sadarbības fonda līdzekļu izlietošanā, tostarp sniedzot ieguldījumu pieteikumu konkursā. Ja programmai nav DPP, PA var konsultēties uz lūgt padomu no donorvalstu vēstniecībām, citām attiecīgām donorvalstu institūcijām un FIB. Divpusējās sadarbības fonda līdzekļu optimālais izlietojums katrā programmā atšķirsies, ņemot vērā konkrētās programmas specifiku.

3.4.1 Piešķirumi programmām

a) Saprašanās memorandā paredzētie piešķirumi

Donorvalstis un saņēmējvalsts var vienoties par divpusējās sadarbības fonda līdzekļu piešķirumiem programmām Saprašanās memorandā. Šādi piešķirumi parasti būs

minimāli piešķirumi un programmām joprojām būs iespēja pieprasīt papildu līdzekļus no DSFK, iesniedzot pieteikumu (skatiet b) sadaļu turpmāk tekstā).

Jebkādam Saprašanās memorandos paredzētam piešķīrumam nav nepieciešams nekāds papildu apstiprinājums no DSFK vai VI. *Noteikumu* 4.7. pants nosaka, ka VI, pēc nepieciešamības, nodrošina divpusējās sadarbības fonda līdzekļu pieejamību un savlaicīgu atmaksu pēc PA pieprasījuma. Nav paredzēts, ka PA pieprasīs pilnu summu piešķiršanu Saprašanās memorandā programmas izstrādes posmā un VI un PA ir tiesīgi vienoties par to, kas uzskatāms par atbilstošu, lai segtu PA vajadzības šajā periodā.

Saskaņā ar *Noteikumu* 4.6.3. pantu donorvalstis veic avansa maksājumus VI no divpusējās sadarbības fonda līdzekļiem pēc tam, kad ir parakstīts Divpusējās sadarbības fonda līgums. Tāpat, *Noteikumu* 5.7.5. pants nosaka, ka pirms pirmā maksājuma veikšanas divpusējās sadarbības fondam, donorvalstis nosaka, vai iesniegtais detalizētais vadības un kontroles sistēmu apraksts atbilst obligātajām prasībām.

Divpusējos mērķus un divpusējās sadarbības fonda līdzekļu, kas piešķirti ar Saprašanās memorandu, izlietošanu apraksta Informatīvajā materiālā un to saskaņo Sadarbības komitejā.

b) Pieteikumi

Divpusējās sadarbības fonda līdzekļu piešķirumus PA, papildus tiem, kas paredzēti Saprašanās memorandā, veic, pamatojoties uz PA iesniegtiem pieteikumiem. Šīm Vadlīnijām pievienotajā pieteikuma formā PA norāda to, kā PA plāno izlietot un pārvaldīt pieprasītos fonda līdzekļus. Pēc pieteikuma izvērtēšanas, DSFK piešķir fonda līdzekļus divpusējo interešu programmām un fonda līdzekļus pārvalda atbilstoši jebkādam DSFK rekomendācijām.

3.4.2 Programmas izstrādes posms

Programmas izstrādes posmā Programmas apsaimniekotāji var izlietot divpusējās sadarbības fonda līdzekļus, lai stiprinātu programmu divpusējo aspektu un sagatavotu pamatu turpmākai sadarbībai.

- Programmās, kurās piešķirumu no divpusējās sadarbības fonda nosaka Saprašanās memorandā, VI, pēc PA pieprasījuma, nodrošina tādas summas atmaksu, kas nepārsniedz norādīto piešķirumu.
- Programmās, kurās piešķirums no divpusējās sadarbības fonda nav noteikts Saprašanās memorandā, VI, pēc PA pieprasījuma, nodrošina tādas summas atmaksu, kas nepārsniedz EUR 50 000³.

Ja VI nav iespējas nodrošināt iepriekš norādīto finansējumu, PA saskaņā ar *Noteikumu* 4.6.4. pantu ir tiesīgs pieprasīt summu, kas nepārsniedz EUR 50 000, kā avansa

³ Jebkādai atmaksai līdz EUR 50 000 nav nepieciešams saņemt jebkādu papildu apstiprinājumu no DSFK.

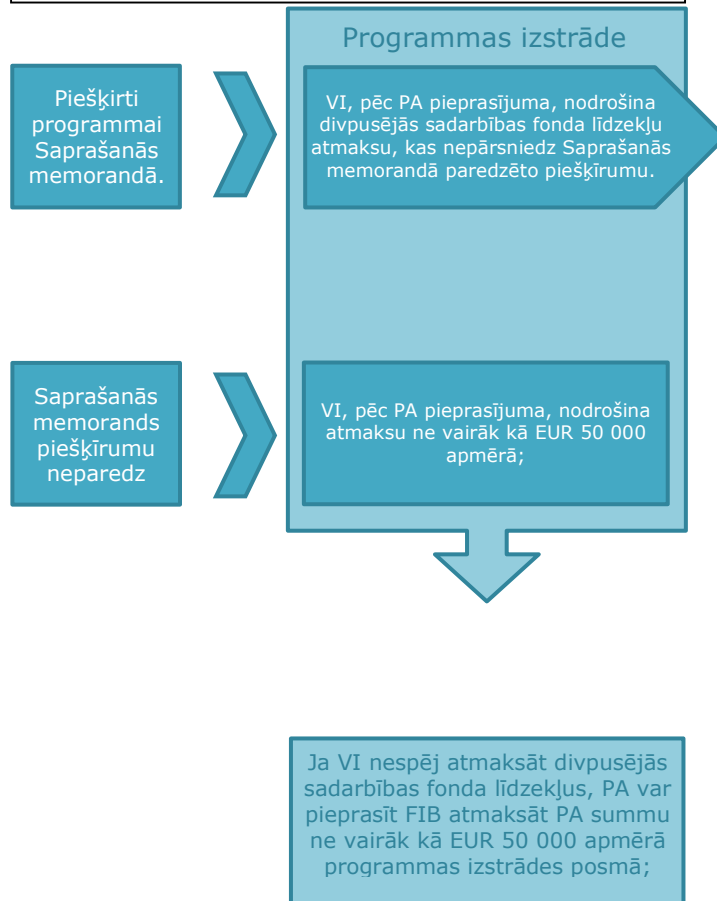
maksājumu tieši no donorvalstīm. Šādu maksājumu veic, vienojoties ar VI, pēc PA iecelšanas⁴.

Programmās, kurās piešķirumu no divpusējās sadarbības fonda nosaka Saprašanās memorandā, jebkādas divpusējās sadarbības fonda līdzekļus, kas atmaksāti programmas izstrādes posmā atbilstoši *Noteikumu* 4.6.4. pantam uzskata par ietvertiem Saprašanās memoranda piešķirumā.

Aktivitāšu, ko var veikt sākotnējā posmā pirms Darba plāna un programmas apstiprināšanas, piemēri ietver:

- mācību braucieni uz donorvalstīm PA, potenciālajiem līdzfinansējuma saņēmējiem un partneriem, lai saņemtu atbalstu programmas izstrādei;
- divpusējās sadarbības priekšizpēte un ekspertu konsultācijas par to, kā sagatavot programmu, lai tā ietvertu divpusējos aspektus;
- tikšanās ar donorvalsts institūcijām, kas noteiktas kā potenciālie partneri iepriekš definētos projektos;
- divpusējās ieinteresēto pušu konsultācijas;
- veicināšanas aktivitātes, lai piesaistītu potenciālos līdzfinansējuma saņēmējus un partnerus partnerības projektiem

4. attēls: Divpusējās sadarbības fonda līdzekļu atmaksa programmas izstrādes posmā

Divpusējie mērķi un divpusējās sadarbības fonda līdzekļu izlietojums jāaskaņo Sadarbības komitejā, ja piemērojams.

3.4.3 Programmas īstenošanas posms

Programmām piešķirtajiem divpusējās sadarbības fonda līdzekļiem jāstiprina programmas divpusējais aspekts un jāveicina partnerības projektu līmenī. Šie fonda līdzekļi ir īpaši būtiski, bet neaprobežojas ar šādu darbību veikšanu:

irms projekta

⁴Šo fonda līdzekļu pieprasījuma paraugs ir pievienots šo Vadlīniju 5. pielikumā.

pieteikuma sagatavošanas vai tā sagatavošanas laikā;

- šādu partnerību attīstība un donorvalstu partnerības projekta pieteikuma kopīga sagatavošana.

Gan potenciālajiem projekta īstenotājiem, gan potenciālajiem projekta donorvalstu partneriem jābūt iespējai pieteikties fonda līdzekļiem. Ar sagatavošanās aktivitātēm saistīto izmaksu atmaksai nav jābūt atkarīgai no tā, vai projekta pieteikums tiek vēlāk iesniegts vai apstiprināts.

PA var izvēlēties izveidot pieteikumiem atklātu "projektu sagatavošanas fondu", vai nu organizējot atklātus pieteikumu konkursus noteiktos laika posmos, piemēram, dažus mēnešus pirms pamata pieteikumu konkursiem, vai ļaujot iesniegt pieteikumus pastāvīgi, atkarībā no katras programmas specifikas. Projektu sagatavošanas fonda līdzekļus var izlietot, piemēram, lai segtu potenciālo partneru ceļa un tikšanās izmaksas vai jebkādas izmaksas, kas saistītas ar projekta pieteikuma izstrādi un partnerības attīstību.

Tāpat PA var ierosināt un organizēt pasākumus un sanāksmes, lai veicinātu donorvalstu partnerības projektus, piemēram, ar informēšanas un kontaktu veidošanas semināru starpniecību potenciālajiem projekta īstenotājiem un potenciālajiem donorvalstu projekta partneriem, lai dotu tiem iespēju izpētīt sadarbības iespējas.

Visā programmas īstenošanas periodā PA var izlietot divpusējās sadarbības fonda līdzekļus arī cita veida aktivitātēm divpusējās sadarbības stiprināšanai starp donorvalstīm un saņēmējvalsti. Šādas aktivitātes īsteno vai nu pats PA, vai projekta īstenotāji, projekta donorvalstu partneri vai citas attiecīgās ieinteresētās puses. Saskaņā ar Noteikumu 8.8. pantu uz divpusējās sadarbības fondu ir attiecināmas šādas aktivitātes:

- sakaru dibināšana un zināšanu, tehnoloģijas, pieredzes un labākās prakses apmaiņa, dalīšanās un nodošana starp institūcijām saņēmējvalstīs un institūcijām donorvalstīs un/vai starptautiskajām organizācijām, un
- aktivitātes, kuru mērķis ir stiprināt sadarbību un pieredzes un labākās prakses apmaiņu starp PA un līdzīgām institūcijām saņēmējvalstīs un donorvalstīs, kā arī starptautiskajām organizācijām, ja aktivitātē piedalās vismaz viena institūcija donorvalstīs.

PA var izlemt sadalīt šādus fonda līdzekļus, organizējot atklātus pieteikumu konkursus, vienkārši pieņemot pieteikumus vai iepriekš definējot aktivitātes.

4 Programmas donorvalstu partnerības

Visas īpašu divpusēju interešu programmas īsteno sadarbībā starp donorvalstu un saņēmējvalsti institūcijām. Programmas, ko izstrādā un īsteno sadarbībā ar vienu vai vairākiem programmas donorvalstu partneriem (DPP), tiek sauktas par *donorvalstu*

partnerības programmām. Šādās programmās Programmas apsaimniekotājs (PA) joprojām atbild par programmas sagatavošanu un īstenošanu, tostarp par divpusējās sadarbības veicināšanu. Donorvalstu partnerības programmu mērķis ir veicināt sakaru dibināšanu un zināšanu, tehnoloģijas, pieredzes un labākās prakses apmaiņu, koplietošanu un nodošanu starp publiskām institūcijām donorvalstīs (DPP) un saņēmējvalstīs. Sadarbība ir abpusēji izdevīga iesaistītajiem partneriem un sagaidāms, ka partnerībai būs pozitīva ietekme uz programmu.

4.1 Programmas donorvalstu partneri (DPP)

Parasti, DPP ir publiska institūcija kādā no donorvalstīm ar nacionāla mēroga pilnvarām savās attiecīgajās jomās un plašu starptautisku pieredzi, sniedzot konsultācijas par programmas sagatavošanu un īstenošanu. DPP uzskatāmi par īpaši noderīgiem, lai sasniegtu divpusējās sadarbības stiprināšanas mērķi. Tajā pašā laikā DPP kalpo par vērtīgu resursu PA kā stratēģiskie partneri programmas līmenī. DPP sniedz ieguldījumu tieši ekonomisko un sociālo atšķirību mazināšanas mērķim, nodrošinot nozares pieredzi un kompetenci, līdz ar izpratni un zināšanām par donorvalstu prioritātēm. Attiecībā uz ar *Noteikumu* un citu instrumentu tiesiskā ietvara sastāvdaļu izpratnes jautājumiem, PA un DPP tiek aicināti vērsties pie FIB.

Donorvalstu partnerības programmas kā tādas nosaka Sapašanās memorandos vai vēlāk, veicot saraksti starp donorvalsti (-īm) un VI.

4.1.1 Vairāki programmas donorvalstu partneri vienā programmā

Dažas programmas īsteno sadarbībā ar vairāk nekā vienu DPP. Šādās programmās, Sapašanās memorandā var paredzēt noteiktu skaidrojumu par pienākumu sadali starp DPP. Turklāt PA un DPP var dialoga veidā vienoties par katra DPP lomu attiecīgajā programmā. Dažās programmās DPP var vēlēties vienlīdz iesaistīties visos sadarbības līmeņos. Citās programmās būtu efektīvāk, ja viena institūcija uzņemtos "Vadošā DPP" lomu, bet pārējie DPP sniegtu konsultācijas tieši savas īpašās kompetences jomās. Šādos gadījumos Vadošais DPP var uzņemties koordinatora lomu, pārtraugot sadarbību un nodrošinot, ka pārējie DPP tiek pietiekami iesaistīti savās attiecīgajās kompetences jomās.

Jāatzīmē, ka nedz Noteikumi, nedz Vadlīnijas nenosaka formālu pienākumu sadalījumu starp DPP, un to var pielāgot ņemot vērā programmu specifiku un iesaistīto pušu interesi.

4.2 DPP loma programmas sagatavošana posmā

Pēc iespējas ātrāk pēc tam, kad tiek parakstīts Sapašanās memorands, kurā tiek norādīti PA un DPP, PA aicina DPP sniegt konsultācijas un palīdzēt PA programmas sagatavošanā. Lai gan DPP vispārīgā loma izriet no Sadarbības komitejai uzticētajiem uzdevumiem saskaņā ar *Noteikumu* 4.4. pantu, sagaidāms, ka PA un DPP veidos kontaktu uzreiz pēc Sapašanās memoranda parakstīšanas un, ja nepieciešams, vēl pirms Sadarbības komitejas izveides. Lai gan vispārēju atbildību par programmas sagatavošanu uzņemas PA, no DPP tiek sagaidīts, ka tas būs proaktīvs un iesaistīsies

programmas stratēģijas un uzbūves izstrādē. FIB ir regulāri jāinformē par programmas sagatavošanas sanāksmēm starp PA un DPP.

Precīza DPP loma katrā programmā var atšķirties. Programmas sagatavošanas posmā, DPP un PA ir ieteicams apspriest plānoto DPP lomu un programmas partnerības veidus.

Viens no pirmajiem DPP uzdevumiem ir viņu ieguldījums, plānojot un īstenojot sākotnējās ieinteresēto pušu konsultācijas. Papildus palīdzībai PA, konsultējot attiecīgās ieinteresētās puses saņēmējvalstī, DPP var ierosināt īpašas divpusējās ieinteresēto pušu konsultācijas, iesaistot attiecīgās donorvalstu institūcijas, lai sniegtu ieguldījumu programmas divpusējos aspektos⁵. Šajā posmā svarīgs DPP uzdevums ir noteikt divpusējās sadarbības potenciālās jomas un konkrētus partnerus iepriekš definētajos projektos.

Pats galvenais šajā pirmajā sadarbības posmā ir kopīga *informatīvā materiāla* sagatavošana, kā definēts *Noteikumu* 6.2. pantā. Informatīvajā materiālā nosaka programmas apjomu un plānotos rezultātus, un to sagatavo sadarbībā ar FIB un konsultējoties ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm. Donorvalstu partnerības programmās DPP ir galvenā loma šā dokumenta izstrādē.

Lai gan no DPP sagaida ieguldījuma sniegšanu visos būtiskajos informatīvā materiāla aspektos, īpaši nozīmīgs ir DPP ieguldījums sadaļā par divpusējās sadarbības mērķiem, tostarp, par divpusējās sadarbības fondu līdzekļu izlietošanu. Šajā informatīvā materiālā sadaļā apraksta sagaidāmo DPP iesaisti, lomu un sadarbības apjomu. Turklāt uzskaita pamata informāciju par DPP un tā nozīmi programmā, kā arī ziņas par līdzšinējo sadarbību starp PA un DPP. Ja programmā ir vairāk nekā viens DPP, jānorāda arī pienākumu sadalījums starp DPP, tostarp, norādot jebkādu Vadošo DPP.

PA un FIB aktīvi iesaista DPP savā sarakstē programmas sagatavošanas posmā. DPP ieguldījums informatīvajā materiālā ir pamata faktors, kas jāņem vērā informatīvā materiāla izvērtēšanā. Ja DPP nav ticis pietiekami iesaistīts un/vai konsultēts, donorvalstis var noraidīt informatīvo materiālu.

⁵ Vairāk informācijas par Divpusējās sadarbības fonda aktivitātēm programmas sagatavošanas posmā lūdzam skatīt šo Vadlīniju 3.4.2. punktā.

4.3 DPP loma programmas īstenošanas posmā

Īstenošanas posmā DPP, cita starpā, palīdz pārbaudīt programmas virzību, un apspriež jebkādu grozījumu nepieciešamību. Visā īstenošanas perioda laikā DPP:

- konsultē par divpusējās sadarbības aktivitātēm un iespējamajiem projekta partneriem donorvalstīs;
- konsultē par konkursa (konkursu) atlases kritērijiem un saturu;
- novēro vai piedalās vērtēšanas procesos, ja nepieciešams;
- izskata progresu, kas panākts ceļā uz programmas iznākumu, rezultāta (-u) un mērķa sasniegšanu;
- izskata progresu, kas panākts ceļā uz divpusējās sadarbības stiprināšanu;
- pārbauda programmas īstenošanas rezultātus;
- izskata programmas gada pārskatu projektus;
- konsultē PA par jebkādam izmaiņām programmā, kas, visticamāk, sekmētu programmas sagaidāmā rezultāta (-u) un mērķa sasniegšanu; un
- konsultē par divpusējās sadarbības fonda līdzekļu izlietošanu.

DPP tiek aicināts piedalīties atlases procesos programmas ietvaros. Obligātā prasība ir konsultēties ar DPP par konkursa tekstiem un atlases kritērijiem un uzaicināt DPP kā novērotāju piedalīties projektu atlasē. Pēc abu pušu vēlēšanās DPP ir tiesīgs piedalīties atlases procesā kā balsstiesīgs loceklis. Šādu vienošanos var ierosināt informatīvajā materiālā un iekļaut Programmas līgumā. Papildus vispārīgam atbalstam un konsultācijām atlases procesā, no DPP sagaida īpašu ieguldījumu divpusējās sadarbības sekmēšanā projektu līmenī.

Turklāt no DPP sagaida, ka tas nepārtraukti konsultēs par divpusējās sadarbības fonda līdzekļu izlietošanu, ierosinās attiecīgas aktivitātes, palīdzēs PA saņemt fonda līdzekļus un piedalīsies fonda atbalstītās aktivitātes, ja tas ir lietderīgi.

Attiecīgajā donorvalstī DPP aktīvi informē attiecīgās institūcijas par divpusējās partnerības iespējām programmā (-s) un veicina projektu līmeņa sadarbību, kā arī, ja nepieciešams, sadarbību divpusējās sadarbības fonda atbalstītajās aktivitātēs. No DPP sagaida divpusējās sakaru veidošanas aktivitātāšu veicināšanu saņēmējvalstī un/vai donorvalstī.

Programmas donorvalstu partnerībai jāsniedz ieguldījums pieredzes apmaiņā un savstarpējā kapacitātes celšanā. Ja iespējams, sadarbībai jānodrošina platforma pastiprinātai politiskai un tehniskai sadarbībai starp donorvalsti un saņēmējvalstīm attiecīgajā (-s) nozarē (-s), kas sniedzas ārpus programmas sadarbības ietvariem. PA un DPP tik aicināti apspriest plašākas sadarbības iespējas un izpētīt tās ar divpusējās sadarbības fonda atbalstītu aktivitāšu palīdzību. Vislabāk būtu, ja sadarbība varētu celt informētību un izpratni no attiecīgo politikas veidotāju puses citas valsts nozaru politiku un politisko iniciatīvu attiecīgajās nozarēs, tādējādi veicinot turpmāku sadarbību un savstarpēju atbalstu starptautiskā mērogā.

Īpašas vienošanās ir paredzētas pētniecības programmās, ko īsteno kā donoralstu partnerības programmas - lūdzam skatīt Pētniecības programmu vadlīnijas.

4.4 DPP komunikācijas pienākumi

Visā programmas sagatavošanas un īstenošanas perioda laikā, no DPP sagaida aktīvu dalību, informējot par sadarbības iespējām, jo īpaši, attiecībā uz mērķa grupām donoralstī. Tas ietver informētības radīšanu par sadarbības pastāvēšanu, mērķiem, iespējām un faktisku sadarbību starp donoralstu institūcijām un institūcijām saņēmējvalstīs. DPP sniedz informāciju par savu iesaisti un rezultātiem, kas sasniegti programmā (-s), arī plašākai sabiedrībai donoralstī (-s).

DPP ieceļ par komunikācijas darbu atbildīgo personu, un ir ieteicams, lai DPP sadarbotos ar attiecīgās donoralsts ministrijām, īstenojot savus komunikācijas pienākumus.

DPP ziņo par komunikācijas aktivitātēm savā gada progresa ziņojumā FIB. Sīkāka informācija par DPP komunikācijas pienākumiem ir sniegta *Noteikumu* 3. pielikumā.

4.5 DPP ietvarlīgums

Katrs DPP noslēgs ietvarlīgumu ar FIB, kurā paredz DPP dalību saskaņā ar EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentiem 2014. - 2021. gadam paredzēto programmu sagatavošanā un īstenošanā. Ar DPP darbību saistīto izmaksu atlīdzināšana tiks veikta, balstoties uz gada darba plāniem un budžetiem un apstiprinātiem attiecināmo izmaksu rēķiniem, ko saskaņos FIB. DPP konsultēsies ar attiecīgo (-ajiem) PA pirms gada darba plānu un budžetu iesniegšanas, kas tiks balstīti uz ar PA saskaņotās sadarbības nākamajam gadam aktivitātēm un sagaidāmajiem rezultātiem.

Ar programmas sadarbību saistītās DPP izmaksas tiks atlīdzinātas no līdzekļiem, kas rezervēti donoralstu izmaksās (*Noteikumu* 1.9. pants), un tās neradīs nekādas izmaksas programmas budžetā.

Attiecināmās izmaksas definē ietvarlīgumā un tās sastāv no personāla izmaksām, ceļa izdevumiem, konsultāciju maksām un dažādām citām izmaksām. DPP iesniedz FIB kopsavilkuma gada progresa ziņojumu, aprakstot veiktās aktivitātes, un sadarbības rezultāta kopsavilkuma izvērtējumu, kopā ar finanšu pārskatiem.

PA nav nepieciešams noslēgt sadarbības līgumu ar DPP, jo sadarbības pamats ir noteikts Programmas līgumā, Saprāšanās memorandā un *Noteikumos*. Tomēr, ir nepieciešams vienoties par mērķiem, lomām un darba metodēm. Daži DPP var izlemt slēgt līgumus ar PA, lai nodrošinātu savstarpēju izpratni par sadarbību. Ja šāds dokuments ir noformēts, tas jāiesniedz FIB.

4.5.1. DPP, kas konsultē citās programmās

Vienojoties ar FIB, un papildus savai iesaistei *donorvalstu partnerības programmā*, DPP var uzņemties papildu uzdevumus attiecībā *uz konsultēšanu tādu attiecīgu programmu sagatavošanā un īstenošanā*, kurās tas nav oficiāli iesaistīts kā DPP. Tas ir paredzēts, lai dotu PA un DPP iespēju sadarboties programmās ierobežotās jomās vai posmos. Tas varētu būt būtiski vai nu programmās, kurās nav iecelts oficiāls DPP, vai arī citās programmās, kurās DPP varētu sniegt īpašu ieguldījumu programmas izstrādē un/vai īstenošanā. Tā ir elastīga loma, ko, ja nepieciešams, var atrunāt sīkāk; DPP var sniegt atbalstu savā konkrētajā kompetences jomā un/vai sniegt konsultācijas programmas divpusējā aspekta stiprināšanā. Par šādas iesaistes pakāpi, papildus tās saskaņošanai ar FIB, ir jāizlemj arī sadarbībā ar attiecīgo PA/Sadarbības komiteju. Jebkādas ar šādu iesaisti saistītās izmaksas (kā saskaņots ar FIB/donorvalstīm) atlīdzina atbilstoši DPP ietvarlīgumam ar FIB.

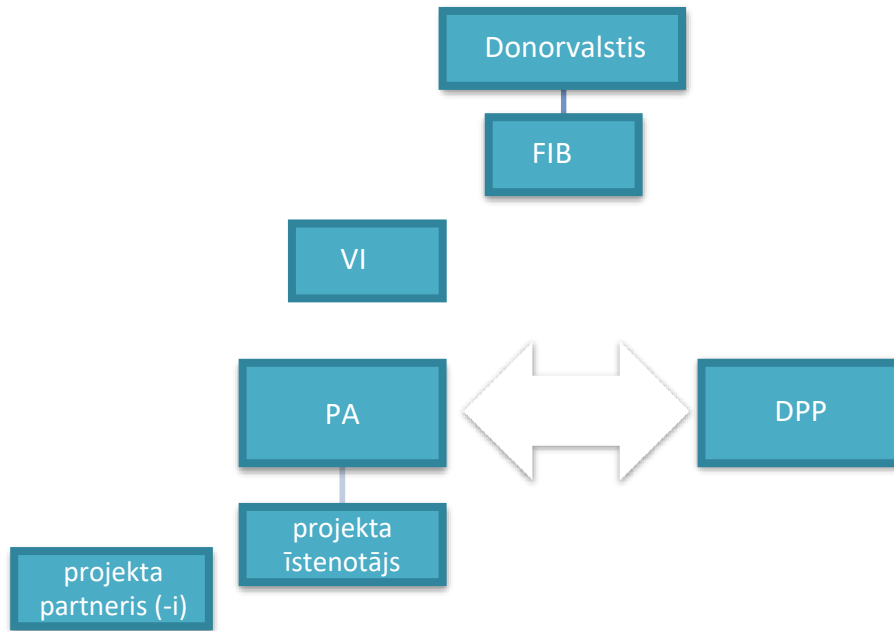
4.6 DPP kā projekta partneri

Dažos gadījumos DPP institūciju var definēt arī kā projekta partneri iepriekš definētā projektā programmas ietvaros. Ar DPP kā projekta partnera lomu saistītos uzdevumus, pienākumus un izmaksas neparedz DPP ietvarlīgumā; tās tiek paredzētas projekta budžetā.

Gadījumos, kad DPP rīkojas kā projekta partneris, institūcijai ir skaidri jānodala sava DPP loma no savas projekta donorvalstu partnera lomas attiecībā uz kādu no projekta īstenotājiem. Rīkojoties projekta donorvalstu partnera statusā, tā noslēdz partnerības līgumu atbilstoši *Noteikumu 7.7. pantam*. Ar projekta partnera statusā veikto darbu saistītās izmaksas saskaņo partnerības līgumā.

Tā kā viens no DPP uzdevumiem ir sniegt konsultācijas atlases procesā, DPP nedrīkst piedalīties kā donorvalsts projekta partneris projektos, kas atlasīti atklātā pieteikumu konkursa rezultātā programmā, kurā tas rīkojas DPP statusā. Iepriekš definētiem projektiem piemēro citu regulējumu, jo šie projekti neiziet atlases procesu; donorvalstis un saņēmējvalsts tos saskaņo vai nu Sapašanās memorandā, vai programmas līgumā.

5. attēls: Līgumiskās attiecības starp EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu spēlētājiem

4.7 Sadarbības komiteja

Sadarbības komiteja (*Noteikumu* 4.4. pants) konsultē par programmas sagatavošanu un īstenošanu. Sadarbības komiteja ir galvenā vieta sadarbībai starp DPP un PA un, līdz ar to, uzskatāma par īpaši būtisku divpusējās sadarbības stiprināšanai. Papildus *Noteikumos* uzskaitītajiem uzdevumiem, puses tiek aicinātas papildināt dienas kārtību ar jebkādiem kopēju interešu jautājumiem, dalīties pieredzē un veicināt dialogu un sadarbību, lai veidotu pamatu ilgāka termiņa profesionālai sadarbībai un politiskam dialogam.

4.7.1 Sadarbības komitejas izveide

Ņemot vērā sadarbības komitejas kā programmas sagatavošanas konsultanta lomu, komiteju ir nepieciešams izveidot oficiāli pēc iespējas ātrāk pēc PA un DPP iecelšanas. Sadarbības komitejai jābūt izveidotai ne vēlāk kā pirms konsultāciju sniegšanas ieinteresētajām pusēm un pirms informatīvā materiāla iesniegšanas donorvalstīm, jo sadarbības komiteja sniedz konsultācijas šajos jautājumos. PA un DPP ir tiesīgi organizēt sanāksmes pirms oficiālas Komitejas izveides.

Noteikumi neparedz nekādas īpašas prasības par to, kā būtu jāizveido Komiteja, izņemot to, ka par tās izveidi atbild PA, paturot prātā *Noteikumu* 1.3. pantā norādītos īstenošanas principus. PA jau sākuma posmā apspriež Sadarbības komitejas izveidi un uzbūvi ar DPP, lai panāktu vienotu izpratni par tās sastāvu un darba metodēm, piemēram, cik bieži, kad un kur tikties, kā sagatavot dienas kārtību, u. tml.

Puses pašas ir tiesīgas vienoties par to, ciktāl Sadarbības komitejas darbības metodēm ir jābūt fiksētām formālās darba kārtībās/mandātos. Neatkarīgi no tā, cik daudz tiek fiksēts formāli, pusēm vajadzētu apspriest un panākt kopīgu vienošanos šādos jautājumos:

- Sastāvs: vai jābūt pastāvīgiem locekļiem un locekļu vietniekiem, vai arī sastāvs var būt elastīgs un to var apstiprināt katrā atsevišķā gadījumā?
- Cik bieži Komitejai būtu jātiekas?
- Vai sanāksmes norise vietai būtu jābūt pārmaiņus donorvalstī un saņēmējvalstī?
- Kā vienoties par dienas kārtību?
- Cik ātri iepriekš būtu jānosūta paziņojums par sanāksmes sasaukšanu, tostarp, dienas kārtība un citi dokumenti?
- Kādos termiņos jānosūta protokola projekts un komentāri pie tā?

Sadarbības komiteja sastāv vismaz no PA pārstāvjiem, DPP un/vai Starptautiskajām partnerorganizācijām (SPO), kā definēts *Noteikumu* 1.6. (i) pantā. Puses pašas ir tiesīgas vienoties par Komitejas izmēru, atkarībā no katras programmas specifiskajām vajadzībām. Ir būtiski, lai attiecīgie programmas partneri tiktu uzaicināti piedalīties Komitejā. Gan PA, gan DPP var ieteikt uzaicināt ekspertus un citas attiecīgās puses. Tās var būt valsts iestādes, kas atbild par attiecīgo politikas jomu, vai tamlīdzīgas ieinteresētās puses, kā arī citi ārējie eksperti no donorvalstīm un saņēmējvalstīm. DPP un PA ir jāvienojas par dalībnieku sastāvu. Gadījumos, kad PA funkcijas pilda VI, Komitejā ietver nozares ministriju/institūciju, kas atbild par attiecīgo politikas jomu.

VI, FIB un attiecīgās vēstniecības informē par Sadarbības komitejas sanāksmju plānošanu un uzaicina tās piedalīties novērotāju statusā. Sanāksmes protokolē un sanāksmju protokolus iesniedz FIB.

Ar Sadarbības komitejas vadīšanu saistītās izmaksas, pirmkārt, sedz no programmas administrēšanas izmaksām (skatīt 8.10. pantu) kas ir attiecināmas no dienas, kad VI ieceļ PA. Izmaksas, kas šajā sakarā rodas DPP, sedz no DPP ietvarlīgumā noteiktā budžeta un FIB tās atlīdzina tieši DPP.

5 Projekta partnerība

Lai sasniegtu stiprinātas divpusējās sadarbības vispārējo mērķi, visas programmas veicina un sekmē projektus, ko plāno un īsteno partnerībā starp donorvalsts un saņēmējvalsts institūcijām - *donorvalsts partnerības projekti*.

Ja ir paredzēts atklāts pieteikumu konkurss, PA saņēmējvalstīs, kā arī DPP donorvalstīs ir jāplāno un aktīvi jāveicina donorvalsts partnerības iespējas, paredzot pietiekamu laiku partnerību ieviešanai praksē. No PA sagaida konkrētus pasākumu organizēšanu šajā nolūkā (vairāk informācijas 3.4.2. punktā un 3.4.3. punktā).

Projektu līmeņa sadarbība ir abpusēji izdevīga iesaistītajiem partneriem un sagaidāms, ka partnerībai būs pozitīva ietekme uz projektu.

5.1 Projekta donorvalstu partneri

"Projekta donorvalstu partneris" ir juridiska persona, kas aktīvi piedalās un sniedz efektīvu ieguldījumu projekta īstenošanā, un kuras pamata atrašanās vieta ir kāda no donorvalstīm. Kā projekta donorvalstu partneri projektā var piedalīties gan komerciālas, gan nekomerciālas publiskas un privātas institūcijas, kā arī nevalstiskas organizācijas. Dažos gadījumos, kā projekta donorvalstu partneri projektā var piedalīties arī fiziskas personas, kuras ir donorvalstu likumīgi rezidenti. (*Noteikumu* 1.6. (c) pants un 7.2. pants).

Institūciju pamata atrašanās vieta ir vieta, kur atrodas institūcijas vadības un administratīvais centrs (piemēram, vadība (galvenā pārvalde), galvenais birojs, valde, u. tml.). Ņemot vērā plašo iespējamo institūciju klāstu un dažādu starptautisko struktūru sarežģītību, lēmumu par pamata atrašanās vietu var nākties pieņemt atsevišķi katrā konkrētā gadījumā. Starptautisko NVO gadījumā, tā, galvenokārt, būs to nacionālā nodaļa.

Partnera iesaistes pakāpe un ieguldījuma saturs atšķirsies, taču par donorvalstu partnerības projektiem uzskatīs tikai tādus projektus, ko īsteno ciešā sadarbībā starp saņēmējvalsts un donorvalsts partneriem. Tām ir jābūt kopējām iniciatīvām, kur projekta mērķu sasniegšanai ir nepieciešams abu partneru ieguldījums.

Projekta donorvalstu partnerus jāiesaista pēc iespējas ātrāk projekta cikla plānošanas posmos. Projekta donorvalstu partneriem jāsniedz konsultācijas un jādod iespēja sniegt ieguldījumu projekta iesnieguma attiecīgajos aspektos.

5.2 Projekta donorvalstu partnerību veicināšana

PA ir īpaši svarīgi aktīvi veicināt un sekmēt donorvalstu partnerības projektu izveidi visā programmas ciklā, ņemot vērā divpusējās projektu līmeņa sadarbības iespējas programmas izstrādes laikā, organizējot attiecīgus sakaru veidošanas pasākumus un aktivitātes pirms, vai ne vēlāk kā vienlaicīgi ar atklātu pieteikumu konkursu izsludināšanu, kā arī veicinot donorvalstu partnerības projektus iekļaujot informāciju konkursa nolikuma saturā. PA jāpiemēro skaidras un samērīgas pieteikšanās procedūras un pārskatu iesniegšanas prasības ar mērķi sekmēt sadarbību starp institūcijām donorvalstīs un saņēmējvalstīs.

PA jāpārlicinās, ka potenciālie projektu īstenoņi saņem pietiekamus metodiskos norādījumus par to, kā vislabāk nodibināt sakarus ar potenciālajiem projekta

donorvalstu partneriem. Informācija par partnerības iespējām tiek plaši izplatīta, tostarp īpaši programmai veltītās PA tīmekļvietnēs.

DPP palīdz PA sekmēt projekta partnerības, veicot atbilstošus pasākumus, vispirms nodrošinot, ka programmas ir paredzētas, lai veicinātu un sekmētu divpusējo sadarbību projektu līmenī, un, visbeidzot, nosakot un piesaistot potenciālos projekta donorvalstu partnerus. Donorvalstīs DPP informē par partnerības iespējām attiecīgās institūcijas un šādai informācijai jābūt pieejamai DPP tīmekļvietnēs.

Arī donorvalstu vēstniecības saņēmējvalstīs var piedāvāt konsultācijas un palīdzību PA un projekta īstenotājiem, reklamējot partnerības iespējas un iesakot potenciālos projekta īstenotājus attiecīgajām donorvalstu institūcijām

5.3 Projektu partnerības līgumi

Ikvienā donorvalstu partnerības projektā projekta īstenotājs noslēdz partnerības līgumu ar projekta donorvalstu partneri (-iem), ievērojot *Noteikumu 7.7. pantā* norādītās prasības. Partnerības līgumus, kas ietver projekta donorvalstu partneri, noformē angļu valodā.

Partnerības līguma paraugs ir pievienots šo Vadlīniju 6. pielikumā un to var izmantot donorvalstu partnerības projektos.

Partnerības līgums veido pamatu sadarbībai starp pusēm, un, līdz ar to, ir īpaši būtiski, lai projekta īstenotājs un projekta donorvalstu partneris cieši sadarbotos līguma sagatavošanas gaitā.

Partnerības līguma projektu vai arī nodomu protokolu iesniedz PA angļu valodā, ne vēlāk kā pirms projekta līguma parakstīšanas. Tas sniedz projekta īstenotājam un projekta donorvalstu partnerim pietiekamu laiku, lai izstrādātu savu sadarbību un vienotos par funkcijām, pienākumiem un finanšu vienošanām, bez nepieciešamības steidzami parakstīt partnerības līgumu. Taču pusēm jācenšas parakstīt partnerības līgumu pēc iespējas ātrāk pēc projekta līguma parakstīšanas.

Ikvienā projektā, tostarp donorvalstu partnerības projektā, projekta īstenotājs, kopumā, ir granta saņēmējs un vienīgais, kas noslēdz līgumattiecības ar PA.

Tomēr, pārsvarā donorvalstu partnerības projektos, daļu no projekta aktivitātēm īsteno

Ir svarīgi ņemt vērā, ka izmaksu līmenis donorvalstīs un saņēmējvalstīs būtiski atšķiras. Atšķirības cenu līmeņos jāatspoguļo projekta partnerību plānošanā un īstenošanā. Tādējādi tiek nodrošināta pietiekamu fonda līdzekļu rezervēšana donorvalstu partneriem un tas, ka atlīdzības sedz to faktiskās izmaksas. Ja rodas jautājumi par izmaksu līmeni donorvalstīs, pēc padoma var vērsties pie DPP un FIB.

projekta donoralstu partneris. Finanšu ieguldījumu projektā vēlāk sadalīs starp partneriem saskaņā ar partnerības līgumu.

Projekta donoralstu partneru izdevumus atlīdzina no projekta budžeta, un, līdz ar to, partnerības līgumā ir svarīgi iekļaut summas, kas atspoguļo faktisko izmaksu līmeni donoralstī. PA jāpievērš uzmanība summām, kas rezervētas projekta donoralstu partnerim partnerības līgumā, lai projekta donoralstu partneris varētu saņemt atlīdzību par savu ieguldījumu. Donoralstu partnerības programmās DPP ir jāpalīdz PA pārraudzīt šo aspektu.

6 Divpusējās sadarbības pārskati ⁶

Divpusējā sadarbība, EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu ietvaros, pārsniedz projektu un programmu robežas un ietver divpusējās sadarbības fonda līdzekļus un DPP iesaisti. Līdz ar to, pārskats par divpusējā mērķa sasniegšanas progresu būs balstīts uz ziņošanas sistēmā iesniegtajiem VI, PA un DPP aprakstošajiem un statistiskajiem pārskatiem. Papildus tiks veiktas arī ārējās pārbaudes.

Pašreiz notiek darbs pie informācijas sistēmas (grantu vadības un ziņošanas sistēmas) izstrādes. Tiklīdz sistēma uzsāks savu darbību, sistēmā paredzēts iestrādāt ziņošanu.

Par progresu, kas panākts divpusējā mērķa sasniegšanā, ziņo, iesniedzot šādus pārskatus:

6.1 VI stratēģiskais pārskats

Stratēģiskajā pārskatā, ko VI iesniedz donoralstīm saskaņā ar Noteikumu 2.6. pantu, norāda visas divpusējās sadarbības aktivitātes, kas tiek īstenotas saņēmējvalstī. Tas nenozīmē pienākumu detalizēti ziņot par ikvienu aktivitāti, bet gan sniegt stratēģisku pārskatu par vispārējo progresu, kas panākts ceļā uz divpusējā mērķa sasniegšanu.

Stratēģiskā pārskata projekta divpusējā sadaļa jāsaista ar DSFK, un pārskatam nepieciešams donoralstu apstiprinājums. Šajā pārskatā VI norāda:

- Izvērtējumu par EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu 2014. - 2021. gadam ieguldījumu divpusējā mērķa sasniegšanā.
- Ziņošana par divpusējās sadarbības fonda līdzekļu izlietošanu.

⁶ Sīkākus norādījumus par ziņošanas kārtību lūdzam skatīt "Rezultātu vadlīnijās".

6.2 PA pārskati

Programmas gada pārskatā PA saskaņā ar Noteikumu 6.11. pantu izvērtē un ziņo par panākto progresu ceļā uz divpusējās sadarbības mērķa sasniegšanu, norādot, tostarp, bet ne tikai divpusējo rezultātu un iznākumu rādītājus.

PA ziņo VI par visiem divpusējās sadarbības fonda līdzekļiem, kas piešķirti programmai. Īpaši noteikumi šajā sakarā jāparedz atbilstošā juridiskā instrumentā.

Juridiskais instruments ir rakstveida dokuments, kas oficiāli nosaka līgumattiecības, pienākumu vai tiesību. Juridisku instrumentu piemēri ir līgumi, rīkojumi vai likumdošanas akti.

6.3 Gada progressa pārskati no DPP

Ar gada progressa pārskata starpniecību DPP ziņo FIB par DPP Darba plāna īstenošanu un viņiem piešķirto fonda līdzekļu izlietošanu. Progressa pārskatā DPP ziņo vismaz par šādiem aspektiem:

- Progress, kas panākts ceļā uz ikvienu no divpusējiem rezultātiem, tostarp, tiem, ko DPP institūcijas pieredzējušas pašas.
- Pārskata periodā donorvalstu partnerības programmās īstenotās aktivitātes, sadalījumā pa programmām.
- Pārskata periodā citās programmās (bez partnerības) īstenotās aktivitātes, sadalījumā pa programmām.
- Citas divpusējās sadarbības aktivitātes pārskata periodā.
- Nozīmīgas atkāpes no darba plāna.
- Izaicinājumi vai riski.

6.4 Ziņošana par divpusējās sadarbības iniciatīvām

Par divpusējās sadarbības fonda līdzekļiem, programmas administrēšanas izmaksām vai tehniskās palīdzības fonda finansētajām divpusējās sadarbības iniciatīvām ziņo ar Informācijas sistēmas starpniecību. PA atbild par programmas administrēšanas izmaksās vai programmai piešķirtajos divpusējās sadarbības fonda līdzekļos paredzēto iniciatīvu reģistrāciju, bet VI atbild par citu iniciatīvu reģistrāciju. Reģistrācija sistēmā jāveic četru nedēļu laikā pēc iniciatīvas pabeigšanas.

Ziņošana par divpusējās sadarbības iniciatīvām sniedz ieskatu par atbalstīto aktivitāšu veidiem, iesaistītajiem spēlētājiem un sasniegtajiem rezultātiem. Sīkāki metodiskie norādījumi par to, kā aizpildīt formu, būs pieejami Informācijas sistēmā.

6.5 Ārējās pārbaudes

Papildinot ziņošanu no PA un DPP puses, kā arī VI Stratēģiskajā pārskatā veikto analīzi, donorvalstis, ar FIB palīdzību, var pasūtīt ārējos pētījumus noteiktos laikos - perioda sākumā, starpposmā un beigās - lai apzinātu ar stiprināto divpusējo sadarbību saistīto rezultātu komplikētību.

6.6 Finanšu pārskatu un izdevumu pārbaudes un apstiprināšanas vispārīgie noteikumi

Programmu, projektu un divpusējās sadarbības fondu finanšu pārskati un tajos veikto izdevumu pārbaude un apstiprināšana tiek veikta, ievērojot *Noteikumus* norādītos nosacījumus.⁷

6.6.1 Izdevumu pamatojums

Visām institūcijām radušās izmaksas vienmēr pamato ar saņemtiem rēķiniem vai arī ar līdzvērtīgiem grāmatvedības dokumentiem. Ja aktivitātes īsteno konkursa pieteikumu procedūru ietvaros, maksājumus līguma izpildītājiem pamato ar saņemtajiem rēķiniem, balstoties uz parakstītiem līgumiem.

Saskaņā ar Noteikumu 8.3.1 (b) un 8.8.2. pantiem ceļa izdevumus, tostarp uzturēšanās izdevumus, var aprēķināt kā vienreizēju pilnu maksājumu, pamatojoties uz attiecīgās institūcijas apstiprinātiem noteikumiem (PA attiecībā uz vienreizēju pilnu maksājumu projektos un VI attiecībā uz vienreizējiem pilniem maksājumiem, ko piemēro divpusējās sadarbības fonda ietvaros veiktām aktivitātēm).⁸

Ņemot vērā lielo starpību likmēs, ko piemēro nacionālās administrācijas, ieteicams piemērot Eiropas Komisijas fiksētās likmes komandējuma dienas naudām, kā noteikts 2008. gada 18. novembra Komisijas lēmumā par Vispārīgiem īstenošanas noteikumiem, pieņemot Vadlīnijas Eiropas Komisijas amatpersonu un citu ierēdņu misijām - C(2008)6215 galīgā redakcija - ar turpmākiem grozījumiem.

Atbilstoši VI un/vai PA pienākumam pārbaudīt deklarētos izdevumus, prasības izdevumu pamatojuma iesniegšanai nosaka attiecīgā juridiskā instrumentā.

Izdevumu pamatojumu var iesniegt šādā formā:

⁷ Lai sniegtu norādījumus šajos jautājumos, tiek izmantots FIB izdots Finanšu metodiskais dokuments.

⁸ Vairāk informācijas par vienreizējiem pilnajiem maksājumiem ceļa izdevumiem programmās saskaņā ar programmu jomu "Izglītība, stipendijas, mācību prakse un jauniešu uzņēmējdarbība" vai no stipendiju sastāvdaļas jebkurā programmā, lūdzam skatīt Noteikumu 8.9. pantā un "Izglītības programmu vadlīnijās".

- 1) saņemtie rēķini vai grāmatvedības

Grāmatvedības dokumenti ar līdzvērtīgu pierādīšanas spēku:

"Grāmatvedības dokuments ar līdzvērtīgu pierādīšanas spēku" ir

dokumenti ar līdzvērtīgu pierādīšanas spēku;

- 2) neatkarīga revidenta ziņojums, kuram ir nepieciešamā kvalifikācija likumā paredzēto grāmatvedības dokumentu revīziju veikšanai, vai ziņojums, ko izdevusi kompetenta un neatkarīga valsts amatpersona, apliecinot, ka pieprasītās izmaksas tika veiktas saskaņā ar Noteikumiem, atbilstošiem likumiem un nacionālo grāmatvedības praksi.

2. varianta gadījumā:

- pārskatu, ja to iesniedz starptautiska organizācija vai tās institūcija vai aģentūra, vai projekta partneris, kura galvenā atrašanās vieta ir ārpus saņēmējvalsts, projekta īstenotājs un PA pieņem kā pietiekamu veikto izdevumu pamatojumu;
- pārskata izmaksas uzskata par attiecināmām, ar nosacījumu, ka tās atbilst Noteikumu 8.2. pantā definētajiem vispārējiem principiem par attiecināmajiem izdevumiem; šo izmaksu segšanai budžetā rezervē pietiekamus līdzekļus;
- pēc donorvalstu vai EBTA Audita padomes, vai Norvēģijas Valsts kontroliera biroja pieprasījuma, īstenotāji un partneri sniedz piekļuvi attaisnojuma dokumentiem, uz kuru pamata tika izdots pārskats;

Kompetenta un neatkarīga valsts amatpersona:

Attiecīgo valsts iestāžu atzīta, kompetenta un neatkarīga valsts amatpersona, kura ir atbildīga par budžeta un finanšu kontroli struktūrā, kas radījusi izmaksas un kura nav piedalījies finanšu pārskatu sagatavošanā.

Sīkākas prasības saistībā uz izdevumu pamatojumu lūdzam skatīt *Noteikumu* 8.12. pantā.

6.6.2. Izdevumu pārbaude un apstiprināšana

Donorvalstu partnerības programmās un projektos izdevumu pārbaude ir iekļauta vispārīgajās pārbaudes procedūrās, ko piemēro programmām un projektiem. Divpusējās sadarbības fonda gadījumā, par izdevumu pārbaudi atbild VI, bet par VI tieši veikto izdevumu pārbaudi atbild Sertifikācijas iestāde (SI). Nepieciešamos noteikumus attiecībā uz PA veicamajām pārbaudēm nosaka atbilstošā juridiskā instrumentā.

SI atbild par visu divpusējās sadarbības aktivitāšu izdevumu apstiprināšanu, tostarp par no divpusējās sadarbības fonda līdzekļiem finansēto izdevumu pārbaudi. Apstiprināšanas process atbilst *Noteikumu* 5.4. pantam. Metodiskie norādījumi par pārbaudes un

apstiprināšanas procedūrām ir pieejami FIB izdotajā Finanšu metodiskajā dokumentā.

Divpusējās sadarbības fonda ietvaros veiktie izdevumi

Iesniedzot FIB starpposma finanšu pārskatus (IFR) un Noslēguma pārskatu, par veiktajiem izdevumiem jānorāda šādi izdevumi:

Vadošās iestādes pārvaldītie fonda līdzekļi:

- Ja fonda finansējuma saņēmējs ir VI: ziņo par VI faktiski veiktajiem izdevumiem.
- Citas VI piešķirtās divpusējās sadarbības iniciatīvas, piemēram, tās, ko atlasa pieteikumu konkursu ceļā vai iepriekš definētās divpusējās sadarbības iniciatīvas; VI maksājumus īstenotājiem norāda kā veiktus.

Programmas apsaimniekotāja pārvaldītie fonda līdzekļi:

- Ja fonda finansējuma saņēmējs ir PA: PA faktiski veiktie izdevumi.
- Citas PA piešķirtās divpusējās sadarbības iniciatīvas, piemēram, tās, ko atlasa pieteikumu konkursu ceļā vai iepriekš definētās divpusējās sadarbības iniciatīvas; PA maksājumus īstenotājiem norāda kā veiktus.

6.6.3 Finanšu pārskati divpusējās sadarbības fonda ietvaros

Attiecībā uz divpusējās sadarbības fondu, VI atbild par ziņošanas prasību ievērošanas nodrošināšanu saistībā ar avansa un starpposma maksājumiem, noslēguma maksājuma veikšanu, iespējamo maksājuma pieprasījumu prognozi un jebkādu aizdomu par neatbilstībām vai faktisku neatbilstību ziņošanu Neatbilstību iestādei. VI sagatavo apkopotos starpposma finanšu pārskatus (IFR) un noslēguma maksājumu sadaļu noslēguma pārskatā, balstoties uz attiecīgo PA un īstenotāju pienesumu divpusējās sadarbības fonda ietvaros un Sertifikācijas iestāde (SI) iesniedz donorvalstīm apstiprinātos IFR un noslēguma maksājumu sadaļu noslēguma pārskatā pēdējā IFR.

6.7 Iepirkumu noteikumi

Visos gadījumos jāievēro spēkā esošie publiskā iepirkuma noteikumi. PA un projekta īstenotājs atbild par to, lai izvērtētu, vai partnerība ir saistīta ar jebkādiem iepirkuma vai valsts komercdarbības atbalsta jautājumiem. Tas būs atkarīgs no partnera veicamo aktivitāšu konkrētās dabas un jebkādu sniegto pakalpojumu vērtības.

Faktiskajiem vai potenciālajiem projekta partneriem ir vienmēr jāapzinās, ka, noteiktos gadījumos, tie var tikt izslēgti no dalības publiskos piedāvājumu konkursos, ja tie bijuši tieši iesaistīti šādu piedāvājumu sagatavošanā, piemēram, konsultējot projekta īstenotāju par tehniskajām specifikācijām.

Izmaksas, kas rodas projekta donorvalstu partneriem donorvalstīs, regulē donorvalsts nacionālie iepirkuma noteikumi.

7 Tiesiskais ietvars

Vadlīnijas piemērojamas uz divpusējās sadarbības stiprināšanu starp donorvalstīm un saņēmējvalstīm vērstu un no EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentiem 2014. - 2021. gadam finansētu programmu, projektu un iniciatīvu īstenošanai.

Turpmāk norādītie dokumenti veido juridiski saistošu ietvaru, kas piemērojams šīm Vadlīnijām:

- Protokols Nr. 38c, kas iestrādāts attiecīgi EEZ Līgumā par EEZ finanšu instrumentu un/vai Līgumā starp Norvēģijas Karalisti un Eiropas Savienību par Norvēģijas finanšu instrumentu 2014. - 2021. gadu periodam;
- Starp donorvalsti (-īm) un saņēmējvalsti parakstītie Saprāšanās memorandi;
- Attiecīgi Noteikumi par Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2014-2021. gadam ieviešanu un to Pielikumi, un/vai Noteikumi par Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.-2021. gadam ieviešanu un to Pielikumi;
- Jebkādas FIK/NĀM pieņemtas vadlīnijas, ja ir piemērojamas.

Vadlīnijas satur atsauces uz attiecīgiem *Noteikumu* pantiem, taču tas neatbrīvo lietotāju no pienākuma ievērot *Noteikumus*. Īpaša uzmanība jāpievērš Rezultātu vadlīnijām, kas ir lasāmas paralēli šīm Vadlīnijām.

8 Pielikumi

1. pielikums - Terminu skaidrojums;
2. pielikums - Laika grafiks;
3. pielikums - Darba plāna paraugs;
4. pielikums - Pieteikuma paraugs;
5. pielikums - Avansa maksājuma pieprasījums PA;
6. pielikums - Partnerības līguma paraugs;
7. pielikums - Izmaksu apstiprināšanas paraugs.

1. pielikums - Divpusējās sadarbības terminoloģija

DIVPUSĒJĀS SADARBĪBAS FONDA LĪGUMS: Līgums starp donorvalstīm un saņēmējvalsti, kas regulē Divpusējās sadarbības fonda līdzekļu izlietošanu.

DIVPUSĒJĀS SADARBĪBAS MĒRĶIS: Stiprināt divpusējo sadarbību nozīmē panākt pilnveidotu sadarbību un uzlabotas savstarpējās zināšanas un izpratni starp donorvalstīm un saņēmējvalstīm. Viens no diviem visaptverošajiem EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu 2014. - 2021. gadam mērķiem.

DIVPUSĒJĀS IEINTERESĒTO PUŠU KONSULTĀCIJAS: Sanāksmes un/vai viedokļu apmaiņa ar ieinteresētajām pusēm, sagatavojot programmas saskaņā ar EEZ un/vai Norvēģijas finanšu instrumentiem 2014. - 2021. gadam ar mērķi stiprināt programmas divpusējo profilu. Divpusējās ieinteresēto pušu konsultācijas parasti ir paredzētas konkrētām attiecīgām ieinteresētajām pusēm donorvalstīs.

SADARBĪBAS KOMITEJA: Komiteja, ko izveido donorvalstu partnerības programmas ietvaros, un kas sastāv no Programmas apsaimniekotāja pārstāvjiem un Programmas donorvalstu partnera (-u), un /vai Starptautiskās (-o) partnerorganizācijas (-u) pārstāvjiem, kā piemērojams. Vairāk informācijas par komiteju skatiet Noteikumu 4.4. pantā.

DONORVALSTU PARTNERĪBAS PROGRAMMA: EEZ un/vai Norvēģijas finanšu instrumentu 2014. - 2014. gadam programma, ko izstrādā un/vai īsteno Programmas ar vienu vai vairākiem Programmas donorvalstu partneriem. Vairāk informācijas skatiet Noteikumu 4.3. pantā.

DONORVALSTU PARTNERĪBAS PROJEKTS: Projekts, ko ievieš ciešā sadarbībā ar projekta partneri, kura galvenā atrašanās vieta ir kādā no donorvalstīm. (Kā definēts Noteikumu 1.6. (c) pantā).

PROGRAMMAS DONORVALSTU PARTNERIS (DPP): FIK/NĀM iecelta valsts institūcija donorvalstī, kas sniedz konsultācijas saistībā ar programmas izstrādi un/vai īstenošanu, un/vai piedalās programmas īstenošanā. (Kā definēts Noteikumu 1.6. (d) pantā).

DONORVALSTU PROJEKTA PARTNERIS: Juridiska persona, kas aktīvi piedalās un sniedz efektīvu ieguldījumu projekta īstenošanā, un kuras pamata atrašanās vieta ir kādā no donorvalstīm.

PIETEIKUMS: Forma, ar kuru Programmas apsaimniekotāji var pieprasīt finansējumu no divpusējās sadarbības fonda. Pieteikuma paraugs ir pievienots Divpusējās sadarbības vadlīniju pielikumā.

DIVPUSĒJĀS SADARBĪBAS FONDS: Fonds, kurā novirza vismaz 2% no saņēmējvalstij paredzētā kopējā piešķiruma, lai stiprinātu divpusējās attiecības starp donorvalstīm un saņēmējvalsti. Vairāk informācijas par fondu skatiet Noteikumu 4.6. pantā.

DIVPUSĒJĀS SADARBĪBAS FONDA KOMITEJA (DSFK): Komiteja, ko izveidojusi saņēmējvalsts, lai apspriestu divpusējo interešu jautājumus, lemtu par divpusējās sadarbības fonda līdzekļu izlietošanu un pārskatītu EEZ un Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.-2021. gadam ieviešanas panākumus ceļā uz mērķi stiprināt divpusējās attiecības. (Kā definēts Noteikumu 1.6. (k) pantā). DSFK sastāvu, lomu un darbību apraksta sīkāk Divpusējās sadarbības fonda līgumā un vairāk informācijas par DSFK skatiet Noteikumu 4.2. pantā.

JURIDISKA PERSONA: Privātpersona vai institūcija, kas nav fiziska persona, kas izveidota saskaņā ar likumu un atzīta par juridisku institūciju ar atsevišķu identitāti, juridisko personību, tiesībām un noteiktiem pienākumiem.

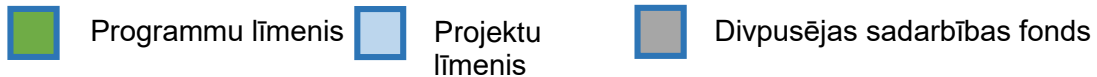
FIZISKA PERSONA: Cilvēks, pretēji juridiskai personai, piemēram, uzņēmumam vai organizācijai.

PARTNERĪBAS LĪGUMS: Līgums starp projekta īstenotāju un projekta partneri, kuri īsteno projektu partnerībā, kas regulē, cita starpā, pušu funkcijas un pienākumus. Partnerības līgumi ir aprakstīti Noteikumu 7.7. pantā un partnerības līguma paraugs ir pievienots Divpusējās sadarbības vadlīniju pielikumā.

PROGRAMMA: Strukturēts attīstības stratēģijas izklāsts, kurā ir noteikts saskaņotu pasākumu kopums, kas veicami projektu veidā ar EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu 2014.–2021. gadam atbalstu, un kura mērķis ir sasniegt saskaņotos mērķus un rezultātus. (Kā definēts Noteikumu 1.6. (o) pantā).

PROJEKTS: Ekonomiski nedalāmu darbu kopums, kam ir precīzi definēta tehniskā funkcija un skaidri identificējami mērķi un kas ir saistīta ar attiecīgo programmu, kurā projekts ietilpst. Projektam var būt viens vai vairāki apakšprojekti. (Kā definēts Noteikumu 1.6. (t) pantā). Divpusējās sadarbības fonds neatbalsta projektus.

DARBA PLĀNS: Divpusējās sadarbības fonda īstenošanas sistēmas apraksts, norādot galvenās aktivitātes, kas tiks organizētas fonda ietvaros, un divpusējo interešu programmas. Darba plānu pieņem Divpusējās sadarbības fonda komiteja.

- ¹ 2024. gada 30. aprīlis: Izdevumu attiecināmības beigu termiņš projektos
- ² 2024. gada 31. decembris: PA radušos administrēšanas izmaksu attiecināmības beigu termiņš
- ³ 2025. gada 30. aprīlis: Divpusējās sadarbības fonda attiecināmības beigu termiņš

